

ni gradila, postopala je v fiskaličnem oziru prav po turško, slovensko prebivalstvo je tiščala v duševno temo, niti najpotrebnejših obrtnih in trgovskih šol mu ne privoščiti, jedina realka v deželi zaprta je Slovencem, kmeta je pustila neusmiljeno odirati in sistematično proletarizirati, v tem ko je na pr. premog iz naših dežel pospeševal nemško industrijo.

To je vzrok, da nimamo industrije, in da je tako sila težavno, ustvariti tako novo podjetje, rajše tako industrijo, s katero bi se razmere obrnile na bolje tako, da bi se kolosalno izseljevanje vsaj omejilo. Šele kadar bo vlada odstranila, kolikor je v njenih močeh, te ovire, katerih sede baron Hein ni kriv, šele tedaj se bo začela razvijati industrija, prej pa ne.

Deželni zbor kranjski.

Seja dne 13. julija

V tej seji se je nadaljevala razprava o poglavju „deželna kultura“ letnega poročila deželnega odbora. Pri ti priliki je poslanec Povše pojasnil, kaj se je storilo za povzdigo mlekarstva. Poročevalec Lenarčič je to hvaležno priznal.

Pri poročilu o letnega poročila poglavja „Občinske stvari“ se je sklenilo: a) Deželnemu odboru se naroča poskrbeti primernim potom, da se župani in občinski tajniki teoretično in praktično izvezbajo v svojem uradnem poslovanju, ter cesarsko vlado naprositi, da povodom glavarstvenih uradnih dnij tak pouk po mogočnosti pospešuje; b) da v prihodnjem zasedanju predloži glede virilistov primerne spremembe občinskega volilnega reda.

Poslanec Višnikar je poročal o proračunu normalnošolskega zaklada za l. 1901. Potrebščina znaša 956.391 kron, pokritje 48.200 kron.

Občinska cesta iz Mirne peči v Dolenjo vas se je deloma uvrstila mej okrajne ceste, pogorelcem v Velikem Mraševem se je dovolilo 3000 kron podpore.

Seja dne 5. julija.

V tej seji se je po dolgi razpravi odobril računski sklep in proračun kmetijske šole na Grmu. Krški občini se je istotako po dolgi debati dovolilo 2000 kron podpore za mestno bolnico. Nadalje se je rešilo več prošenj. Mej drugimi se je dovolilo 600 kron podpore surovin-skemu društvu črevljarske zadruga v Ljubljani. Koncem seje je poslanec baron Schwegel podal od vseh treh strank podpisani predlog zastran pasivne volilne pravice deželnih služnikov.

Seja dne 9. julija.

V tej seji je poslanec baron Schwegel utemeljeval svoj predlog, naj deželnim uradnikom ne bo dovoljeno sprejemati mandate za deželni zbor.

Zbornica je potem odobrila proračun bolniškega in blazniškega zaklada, sprejela predlog, naj se za ustanovitev domače lekarne v deželni bolnici dovoli 9000 kron,

rešila dolgo vrsto vsakojakih prošenj in nekaj cestnih zadev.

Zanimiva razprava se je vnela pri poročilu deželnega odbora o davkih. Poslanci baron Wurzbach, Luckmann, Hribar, Žitnik in Pfeifer so ostro bičali postopanje davčnih oblastev glede odmerjenja davkov. Deželni predsednik baron Hein je sicer davčno oblast branil, ali izrečenih pritožb ni mogel odreči.

Politični pregled.

Notranji položaj. — Körberjevo ministrstvo počiva na svojih lavorikah in se lahko z zadovoljstvom uda poletnemu počivanju, kajti tudi deželnozborska kampanja je še dosti srečno iztekla. Sicer je tod in tam malo grmelo in se bliskalo, ali v obče se lahko reče, da je ta del deželnozborskega zasedanja za Körberja ngodno izteklo. Najvažnejši izmed vseh sklepov, kar jih je bilo storjenih v tem zasedanju je gotovo sklep deželnega zbora češkega, s katerim se uvedejo v kmetskih občinah direktne volitve. Razmere v kmetskih občinah so take, da nihče ne mora vedeti in slutiti, kako volitve iztečejo. Mladočehi se boje, da utegnejo izgubiti precej mandatov na agrarce, ki so nekaka avantgarda fevdalnega princa Schwarzenberga in jako agilni, če prav sami ne vedo, kaj prav za prav hočejo.

Rieger o položaju na Češkem. — Stari Rieger je pred kratkim izrekel nekaj zanimivih mislij z ozirom na položaj Čehov. Povdarjal je, da je mladočeška stranka večinoma akceptirala Riegerjev program. Proti radikalcem, narodnim socijalistom, agrarcem in socijalnim demokratom stoje Mladočehi danes v istem razmerju, kakor so svoj čas stali Staročehi proti Mladočehom. Pri vsem tem strankarskem nasprotstvu pa vender upa dr. Rieger v češko bodočnost. Nad vse stavlja pridobitev, da je zmagal češki jezik. D-jal: „Ko sem bil še mlad, ni v Pragi izmed višjih stanov in inteligence nihče govoril češki. Vsakdo je mislil, da se dviga nad preprosti narod, ako nemški govori. Češčino je inteligenca zasramovala, dandanes pa govori celo plemstvo nemškega imena v svojih salonih češko. Kolika prememba“.

Balkan. — V balkanskih državah se gode čudne stvari. Turška vlada je začela v Macedoniji Bolgare strahovito preganjati. Prav tako počenja, kakor svoj čas v Bosni in v Bolgarski, kakor bi se bala velikih dogodb. To je umljivo, če se pomisli, da so se tudi macedonski odbori v Bolgarski začeli zopet gibati. Bivšega predsednika teh odborov Sarafova, je vlada z več njegovimi tovariši obtožila zaradi političnih umorov, ki so se zgodili v Bukareštu.

Francija. — Po razglasenju zakona zoper kongregacije je bil ves svet pripravljen na jako energičen protest rimske stolice zoper ta zakon, nič tacega se ni zgodilo. Papež je sicer bridko obžaloval, da je bil sklenjen ta zakon, ali zajedno je ukazal, naj se vse kongregacije zakonu podvržejo in naj zaprosijo za oblastveno avtoriziranje. Za vsako kongregacijo treba priznanja s posebnim zakonom, in je vsled tega pri sedanjih političnih razmerah prav dvomljivo, da bi parlament avtoriziral kake kongregacije, izvzemši dobrodelne.

Nemčija. — Tretji nemški kancelar knez Hohenlohe je te dni nagloma umrl v Ragatzu v Švici. Pokojnik je bil rojen l. 1819. Že l. 1848. je postal nemški poslanik v Carigradu, l. 1866. je postal bavarski zunanji minister, l. 1874. pa poslanik v Parizu. Od l. 1885. do l. 1894. je bil cesarski namestnik v Alzaciji in Lotaringiji. od koder je prišel kot kancelar v Berolin, na katerem mestu je ostal do konca l. 1900. Kot kancelar je bil samo plašč cesarja in njegovih ukazov.